แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2567-69

อุตสาหกรรมมันสำปะหลัง

กุมภาพันธ์ 2567

วิจัยกรุงศรี

ผู้เขียน

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส

Chaiwat.sowcharoensuk@krungsri.com
+662 296 0000 Ex. 50880

krungsri Research

เครือ MUFG หนึ่งใน สถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดของโลก

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

EXECUTIVE SUMMARY

อุตสาหกรรมมันสำปะหลังโดยรวมปี 2567-2569 อุปทานมันสำปะหลังมีทิศทางหดตัวจากผลกระทบของภัยแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) นอกจากนี้ยังเผชิญความเสี่ยงจากโรคใบด่างมันสำปะหลัง และการขาดแคลนท่อนพันธุ์ขณะที่ความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องของตลาดในประเทศ (โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมเอทานอล) มีทิศทางขยายตัวตามภาวะเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัวจากการเปิดประเทศเต็มที่มากขึ้นหลัง COVID-19 คลี่คลาย การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่ช่วยหนุนการเติบโตของธุรกิจร้านอาหาร และอุตสาหกรรมอาหาร ตลอดจนอุตสาหกรรมเอทานอลที่ขยายตัวตามการฟื้นตัวของภาคขนส่ง อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกมีทิศทางหดตัวตามอุปทานผลผลิตภายในประเทศที่ลดลงจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ (Supply Shortage) ทำให้ผู้ประกอบการขาดแคลนสินค้าที่จะส่งมอบให้กับประเทศคู่ค้า ในขณะที่ความต้องการของตลาดโลกมีทิศทางเพิ่มขึ้นจากการทยอยฟื้นตัวของภาคธุรกิจและการท่องเที่ยวหลังการเปิดประเทศมากขึ้น ตลอดจนความต้องการสต็อกวัตถุดิบจากความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารและพลังงานภายใต้ภาวะภัยแล้งและปัญหาด้านความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ส่งผลให้ราคามันสำปะหลังในประเทศและส่งออกมีแนวโน้มสูงขึ้น

มุมมองวิจัยกรุงศรี

อุตสาหกรรมมันสำปะหลังโดยรวมปี 2567-2569 มีทิศทางหดตัว จากปัญหาภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตลดลงบั่นทอนรายได้ของผู้ประกอบการแม้ว่าจะมีแรงหนุนจากความต้องการของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ทั้งจากตลาดในประเทศและตลาดส่งออกที่เอื้อโอกาสการเติบโตของผลประกอบการ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจมีแนวโน้มปรับตัวโดยการนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งมอบให้กับประเทศคู่ค้าได้ต่อเนื่อง แต่ก็ต้องเผชิญแรงกดดันด้านต้นทุนการนำเข้าซึ่งอาจส่งผลต่อโอกาสการทำกำไรของธุรกิจ

- **ผู้ผลิตแป้งมันสำปะหลังดิบ: รายได้มีแนวโน้มลดลง** ตามปริมาณผลผลิตที่ลดลงจากการขาดแคลนวัตถุดิบ แม้ว่าจะมีความต้องการใช้ทั้งในและต่างประเทศที่ได้รับปัจจัยหนุนจากการเติบโตของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม กระดาษ และอุตสาหกรรมเอทานอล (ใช้น้ำแป้งเป็นวัตถุดิบ)
- **ผู้ผลิตมันเส้น: รายได้มีแนวโน้มลดลง** จากปัญหาการแย่งชิงวัตถุดิบหัวมันสดภายในประเทศที่รุนแรงขึ้นตามภาวะขาดแคลนวัตถุดิบ ขณะที่ตลาดส่งออกยังต้องพึ่งพาจีนเป็นหลักทำให้ธุรกิจมีความเสี่ยงด้านการตลาดสูง โดยเฉพาะเมื่อคู่แข่งประเทศ CLMV เข้ามาแย่งตลาดจีนมากขึ้น แม้ว่าอุปสงค์ในตลาดจีนจะยังขยายตัวเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร เอทานอล แอลกอฮอล์ และอาหารสัตว์

- **ผู้ผลิตแป้งมันสำปะหลังดัดแปร**: **รายได้มีทิศทางหดตัว** จากข้อจำกัดด้านอุปทานวัตถุดิบภายในประเทศ ทำให้ปริมาณการผลิตสินค้าไม่เพียงพอเพื่อใช้ส่งมอบให้กับประเทศคู่ค้าในช่วงปี 2567-2568 ประกอบกับการเผชิญปัจจัยท้าทายจากการแข่งขันกับแป้งของธัญพืชอื่นที่มีคุณลักษณะหลากหลายมากขึ้น แม้ว่าแนวโน้มตลาดยังคงมีความต้องการสูงจากอุตสาหกรรมปลายน้ำโดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียที่กำลังเติบโต อาทิ ยา เครื่องสำอาง อาหาร กระดาษ สารให้ความหวาน และเคมีภัณฑ์ รวมถึงการขยายตลาดส่งออกไปยังตลาดใหม่ๆ ที่เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

- **ผู้ผลิตมันสำปะหลังอัดเม็ด**: **รายได้มีทิศทางหดตัว** โดยปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและการแย่งชิงวัตถุดิบหัวมันสดเข้ามาซ้ำเติมความเสี่ยงด้านความไม่แน่นอนของตลาด ซึ่งจะมีความต้องการสูงเฉพาะช่วงที่เกิดปัญหาขาดแคลนธัญพืชชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะช่วงปัญหาความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่มีหลายพื้นที่มากขึ้น แม้ว่าตลาดยังคงมีความต้องการสูง ได้แก่ จีน เนเธอร์แลนด์ และญี่ปุ่น ซึ่งนิยมนำไปใช้ในอุตสาหกรรมพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพและอาหารสัตว์

- **ผู้ค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง**: **รายได้มีทิศทางชะลอลดลง** ตามปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง แม้ว่าผู้ค้าจะยังมีโอกาสในการทำกำไรได้จากการขยายพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรโดยมีราคาที่ยังจูงใจและทิศทางความต้องการใช้มันสำปะหลังทั้งในประเทศและตลาดส่งออกที่จะยังขยายตัวดี

- **เกษตรกรชาวสวนมันสำปะหลัง**: **รายได้มีทิศทางชะลอลง** แม้ว่าราคารับซื้อหัวมันสดจะสูงขึ้นจูงใจให้เกษตรกรขยายการเพาะปลูกตามความต้องการวัตถุดิบหัวมันสดจากภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่อง ประกอบกับมาตรการภาครัฐในการรักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมมันสำปะหลัง (อาทิ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลัง โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกมันสำปะหลัง โครงการยกระดับศักยภาพการแปรรูปมันสำปะหลัง) แต่ปัญหาด้านอุปทานจากภาวะภัยแล้ง โรคใบด่างมันสำปะหลัง การขาดแคลนท่อนพันธุ์ที่ใช้เพาะปลูก ต้นทุนการผลิตที่ปรับสูงขึ้นตามราคาปุ๋ยและค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวยังทำให้เกษตรกรมีโอกาสในการทำกำไรได้จำกัด

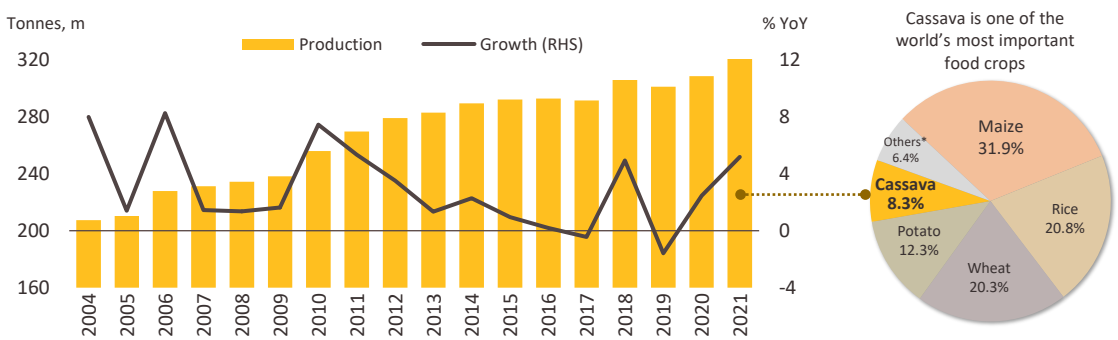
ข้อมูลพื้นฐาน

มันสำปะหลังเป็นพืชอาหารที่มีปริมาณแป้งสูง (Carbohydrate-rich crops) **สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน** 4 **ด้านหลัก** (4F) **ประกอบด้วย** 1) Food **อาหารสำหรับมนุษย์** 2) Feed **อาหารเลี้ยงสัตว์** 3) Fuel **วัตถุดิบในการผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นพลังงานชีวภาพ และ** 4) Factory **ภาคอุตสาหกรรม** อาทิ แอลกอฮอล์ กรดมะนาว เครื่องนุ่งห่ม ยา กระดาษ และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มันสำปะหลังมักมีราคาถูกกว่าพืชอาหารที่ให้แป้งประเภทอื่น อีกทั้งสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ทำให้ความต้องการมันสำปะหลังในตลาดโลกเติบโตต่อเนื่อง **ส่งผลให้มันสำปะหลังเป็นพืชอาหารที่มีความสำคัญเป็นอันดับ** 5 **ของโลกเมื่อพิจารณาจากปริมาณผลผลิตโดยรวม รองจากข้าวโพด ข้าวเจ้า ข้าวสาลี และมันฝรั่ง**

ในปี 2564 **ผลผลิตมันสำปะหลังทั่วโลกมีประมาณ** 324.7 **ล้านตัน** (ภาพที่ 1) ทวีปแอฟริกาเป็นแหล่งผลิตใหญ่ที่สุดของโลก คิดเป็น 64.7% ของผลผลิตทั่วโลก รองลงมาคือทวีปเอเชีย[1/] (26.7%) อเมริกา (8.5%) และโอเชียเนีย (0.1%) หากพิจารณาเป็นรายประเทศ **ไนจีเรียเป็นผู้ผลิตอันดับ** 1 **ของโลก** (สัดส่วน 19.4% ของผลผลิตทั่วโลก) รองลงมาเป็นคองโก (14.1%) ไทย (10.8%) กานา (7.0%) บราซิล (5.6%) และอินโดนีเซีย (5.5%) (ภาพที่ 2) ขณะที่กัมพูชาและเวียดนามมีผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นมากโดยเติบโตเฉลี่ย 9% และ 2% ต่อปี ตามลำดับ ในช่วง 10-15 ปีที่ผ่านมา ผลจากการเข้าไปลงทุนของผู้ประกอบการจากประเทศไทยและจีน

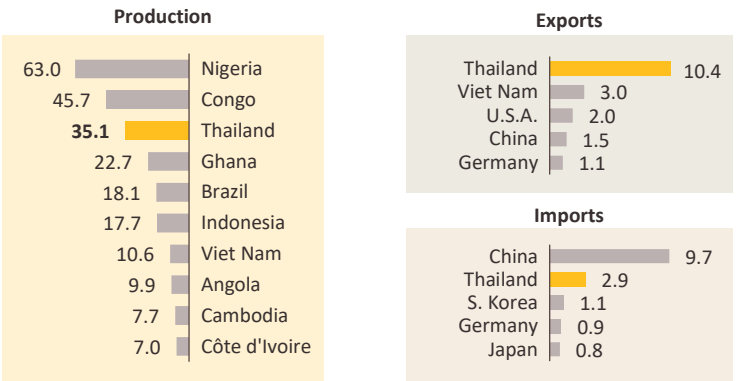
Figure 1: Global Cassava Production

Source: Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)
Note: *Includes barley (3.8%), sorghum (1.6%), oats (0.6%) and rye (0.4%)

Figure 2: Global Production, Exports and Imports of Cassava Products* (2021)

(Tonnes, m)

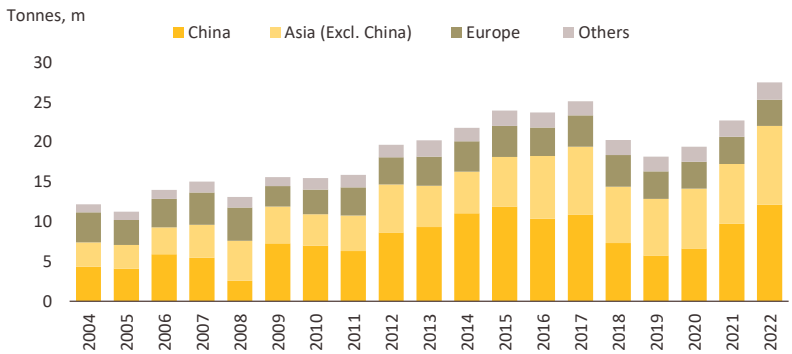

Note: *Includes cassava pellet, cassava chip, native starch, modified starch, and 'other'(e.g. sago, and pulp)
Source: Food and Agriculture Organization (FAO), Trade Map, Krungsri Research

1/ ประเทศในทวีปเอเชียมีความต้องการใช้มันสำปะหลังเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากกว่าการบริโภคโดยตรง อย่างไรก็ดี ในระยะหลังหลายประเทศเริ่มให้ความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหารมากขึ้น โดยเฉพาะในอินเดีย อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ซึ่งมีนโยบายเน้นบริโภคมันสำปะหลังทดแทนข้าว ขณะที่ทวีปละตินอเมริกามีนโยบายส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลังเชิงพาณิชย์เพื่อป้อนให้แก่อุตสาหกรรมต่อเนื่องเป็นหลัก

แม้กลุ่มประเทศในทวีปแอฟริกาจะเป็นผู้ผลิตมันสำปะหลังรายใหญ่ของโลก แต่ยังเน้นผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก เนื่องจากมันสำปะหลังเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหาร คุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้ โดยผลิตภัณฑ์หลักได้แก่ หัวมันสดและผลิตภัณฑ์แปรรูป ขณะที่ไทยเน้นผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก และเป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุดในตลาดโลก (ภาพที่ 2) โดยความต้องการนำเข้ามันสำปะหลังของโลก ส่วนใหญ่มาจากประเทศในทวีปเอเชียโดยเฉพาะจีนซึ่งมีปริมาณการนำเข้าคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 44.2% ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั่วโลก (ภาพที่ 3)

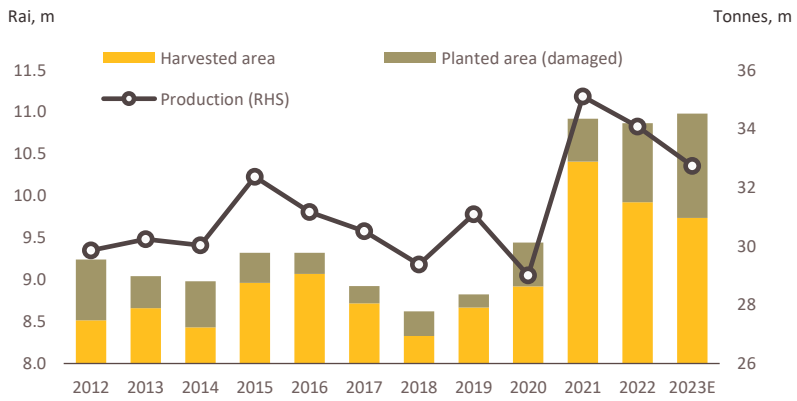
Figure 3: Cassava Exports by Major Destination

Note: 'Others' includes the Americas, Africa, and Oceania
Source: Trade Map

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ขยายพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมแปรรูปมันสำปะหลังตามความต้องการในตลาดส่งออก ในปี 2565 เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง (อุตสาหกรรมขั้นต้น) มีจำนวนประมาณ 7.4 แสนครัวเรือนทั่วประเทศ พื้นที่เก็บเกี่ยวโดยรวมประมาณ 9.9 ล้านไร่ (อัตราพื้นที่เก็บเกี่ยวเฉลี่ย 13.5 ไร่ต่อครัวเรือน) ให้ผลผลิตมันสำปะหลังประมาณ 34.1 ล้านตัน[2/] (ภาพที่ 4) โดยกระจุกตัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกว่า 54% ของพื้นที่เก็บเกี่ยวทั่วประเทศ หากพิจารณารายจังหวัด พบว่ากระจุกตัวในจังหวัดนครราชสีมามากที่สุดคิดเป็นสัดส่วน 13.3% ของพื้นที่เก็บเกี่ยวทั่วประเทศ รองลงมาเป็นกำแพงเพชร (7.3%) ชัยภูมิ (6.0%) กาญจนบุรี (5.4%) และอุบลราชธานี (5.3%)

Figure 4: Thai Cassava Production

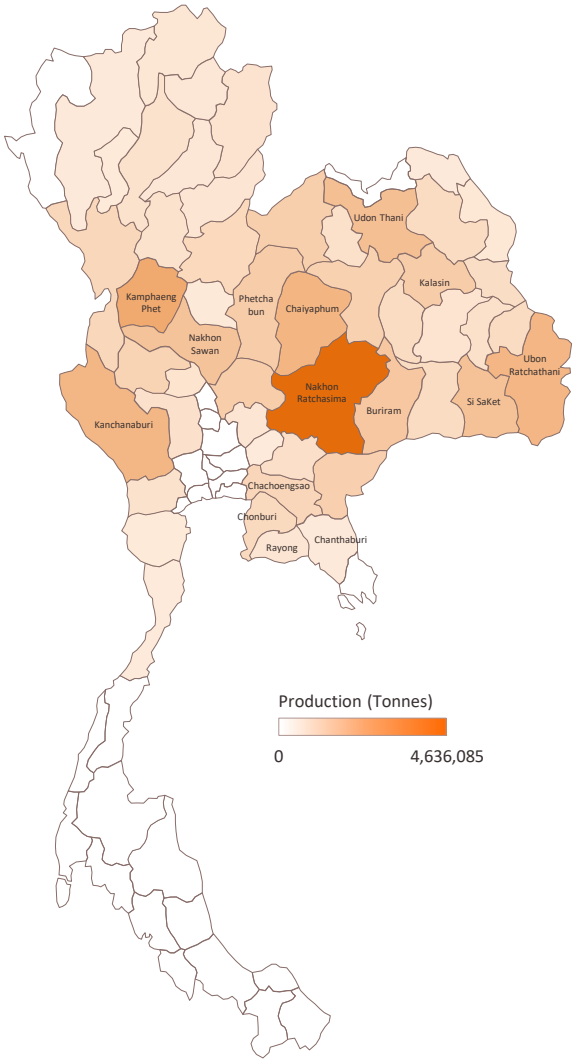

Source: Department of Internal Trade (DIT), Office of Agricultural Economics (OAE), Krungsri Research

2/ ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มันสำปะหลังเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและทนแล้งได้ดี ทำให้สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี แต่ในไทยมักปลูกในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม และมีฤดูกาลเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคมปีถัดไป

ในปี 2566 โรงงานแปรรูปมันสำปะหลังในไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 1,102 โรงงาน[3/] ซึ่งมักตั้งอยู่ใกล้แหล่งเพาะปลูกเพื่อความสะดวกและประหยัดต้นทุนการขนส่ง โดยจังหวัดนครราชสีมามีจำนวนโรงงานแปรรูปมากที่สุด 153 โรงงาน รองลงมาเป็นกำแพงเพชร (145 โรงงาน) นครสวรรค์ (58 โรงงาน) ชัยภูมิ (55 โรงงาน) ขณะที่ผู้ประกอบการบางกลุ่มเลือกที่ตั้งโรงงานใกล้เคียงแหล่งวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกัมพูชา ลาว และเมียนมา ซึ่งผู้ประกอบการไทยได้เข้าไปลงทุนตั้งโรงงานแปรรูปขั้นต้นในประเทศเหล่านี้เพื่อสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบ อาทิ อุบลราชธานี (64 โรงงาน) กาญจนบุรี (62 โรงงาน) และสระแก้ว (49 โรงงาน) รวมถึงการตั้งโรงงานใกล้ท่าเรือขนส่งเพื่อการส่งออก ได้แก่ ชลบุรี (24 โรงงาน) ฉะเชิงเทรา (12 โรงงาน) ระยอง (11 โรงงาน) (ภาพที่ 5)

Figure 5: Thai Cassava Production and Processing Facilities (2022)

10 Provinces with the Greatest Cassava Production

	Province	Production (Tonnes)	Cassava Pellet, Cassava Chip* (Factories)	Starch* (Factories)
1.	Nakhon Ratchasima	4,636,085	126	27
2.	Kamphaeng Phet	2,390,160	137	8
3.	Chaiyaphum	1,931,446	50	5
4.	Ubon Ratchathani	1,911,224	61	3
5.	Kanchanaburi	1,862,562	59	3
6.	Udon Thani	1,565,283	26	4
7.	Nakhon Sawan	1,436,932	58	0
8.	Buriram	1,297,445	12	1
9.	Kalasin	1,115,068	19	8
10.	Phetchabun	1,088,416	29	1

10 Provinces with the Largest Number of Cassava Processors

	Province	Starch* (Factories)	Cassava Pellet, Cassava Chip* (Factories)	Production (Tonnes)
1.	Nakhon Ratchasima	27	126	4,636,085
2.	Chonburi	10	14	598,391
3.	Kamphaeng Phet	8	137	2,390,160
4.	Kalasin	8	19	1,115,068
5.	Chaiyaphum	5	50	1,931,446
6.	Chanthaburi	5	18	21,597
7.	Rayong	5	6	158,741
8.	Udon Thani	4	26	1,565,283
9.	Chachoengsao	4	8	740,264
10.	Ubon Ratchathani	3	61	1,911,224

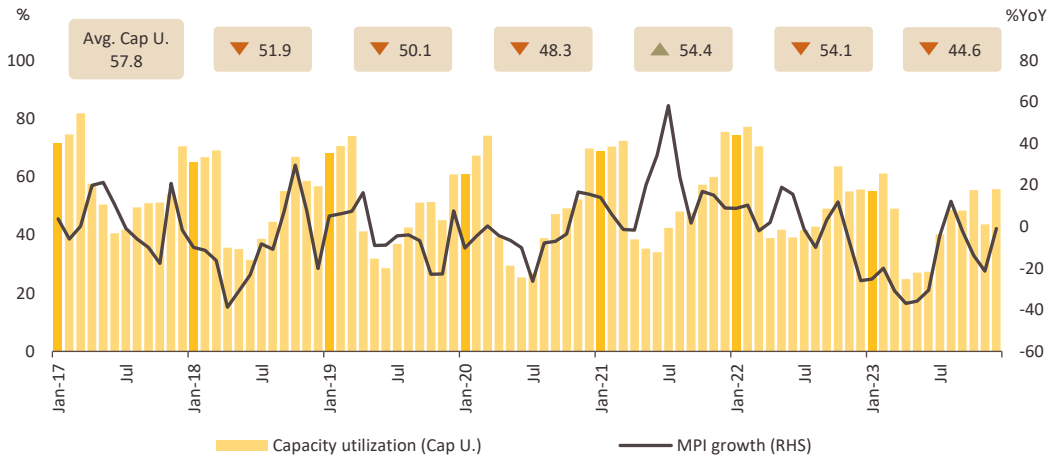
Source: Department of Business Development (DBD) , Office of Agricultural Economics (OAE), Krungsri Research
Note : *Includes only factories that are registered as legal entities and that are still operating. (Data as of December 15, 2023)

3/ ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2566 ซึ่งไม่รวมถึง โรงงานที่ยังไม่แจ้งประกอบ หยุดชั่วคราว หรือเลิกประกอบกิจการ และมีขนาดตาม พรบ.โรงงาน ฉบับที่ 2 โดยข้อมูลประกอบด้วยโรงงานมันสำปะหลังแปรรูปหลายประเภท อาทิ มันอัดเม็ด มันเส้น แป้งมันสำปะหลัง กากมันสำปะหลัง และอื่นๆ (ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่ผลิตในไทยแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

- **ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังตากแห้ง (Dried Cassava)** ผลิตภัณฑ์หลักได้แก่ มันเส้น (Cassava Chip) ซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารเลี้ยงสัตว์ แอลกอฮอล์ และกรดมะนาว โดยปัจจุบันไทยมีโรงงานมันเส้น 937 โรงงาน คิดเป็น 95.0% ของจำนวนโรงงานในกลุ่มผลิตภัณฑ์นี้ทั้งหมด รองลงมาเป็นโรงงานมันอัดเม็ด 28 โรงงาน[4/] (2.9%) และลานตากมันสำปะหลัง 14 โรงงาน[4/] (1.4%) นอกนั้นเป็นการแปรรูปในรูปแบบอื่นๆ อาทิ มันสำปะหลังแผ่น มันสำปะหลังบดหรือโม่เพื่อเป็นอาหารสัตว์
- **ผลิตภัณฑ์แป้งมันสำปะหลัง (Cassava Starch)** ผลิตภัณฑ์ขั้นต้น คือ แป้งมันสำปะหลังดิบ (Native Starch) สามารถใช้บริโภคโดยตรงในครัวเรือน (เพื่อประกอบ/ปรุงอาหาร) และใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแป้งมันสำปะหลังดัดแปร (Modified Starch)[5/] ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูง อีกทั้งใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้หลากหลาย อาทิ ผงชูรส สารให้ความหวาน ซอสปรุงรส เครื่องสำอาง และยา เป็นต้น ปัจจุบันโรงงานแป้งมันสำปะหลังดิบในไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 29 โรงงาน และโรงงานแป้งมันสำปะหลังดัดแปร 87 โรงงาน โดยทั่วไปการผลิตมันสำปะหลังแปรรูปขั้นต้นส่วนใหญ่จะดำเนินการในช่วงปลายปีถึงต้นปีถัดไปโดยเฉพาะแป้งมันสำปะหลัง เนื่องจากเป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยวของผลผลิต สะท้อนจากดัชนีการผลิตและอัตราการใช้กำลังการผลิตมันสำปะหลังแปรรูปที่อยู่ในระดับสูงสุดในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคมของแต่ละปี (ภาพที่ 6)

Figure 6: Manufacturing Production Index (MPI) for Cassava Starch Processors

Source: Office of Industrial Economics (OIE), Krungsri Research

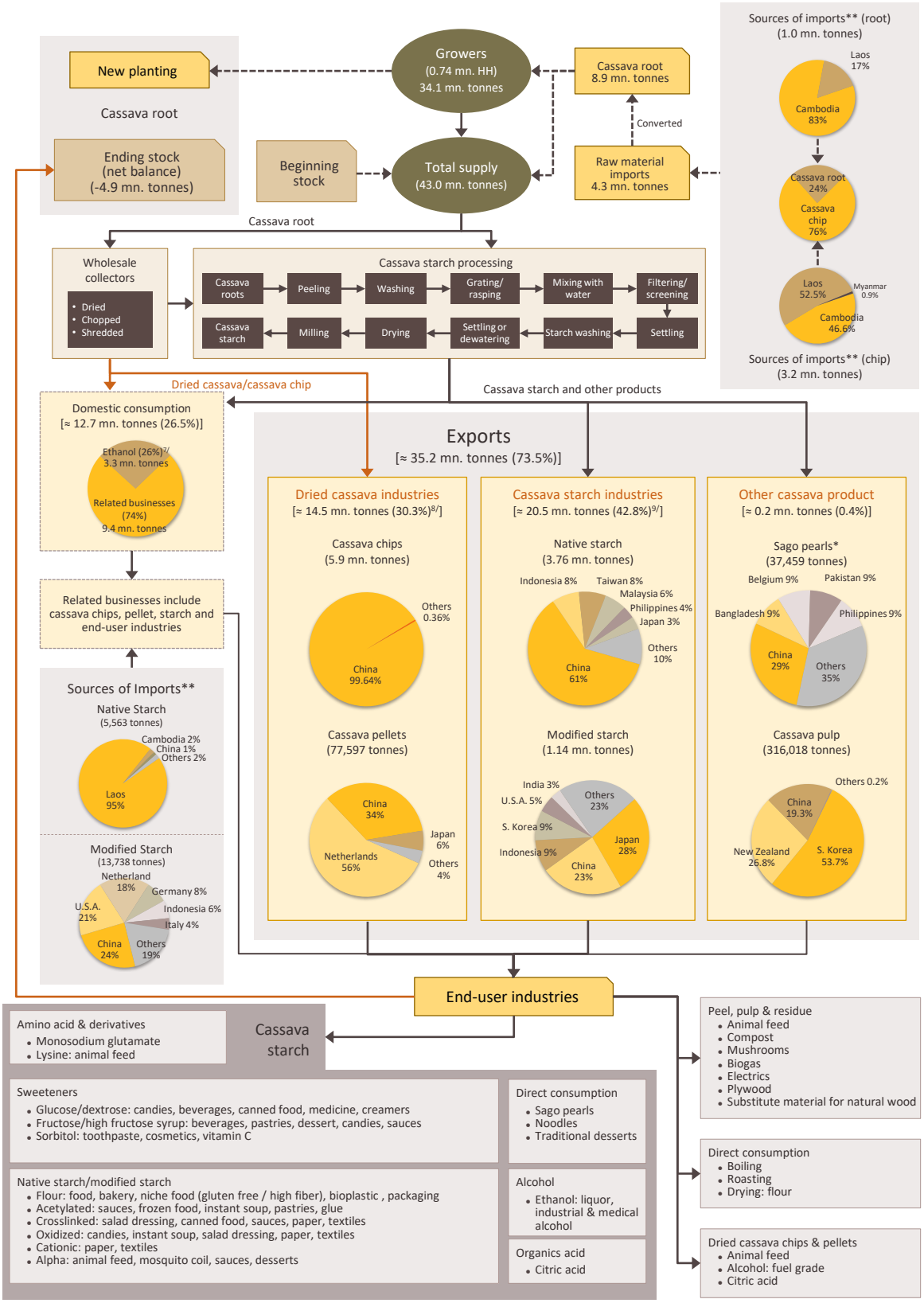
เมื่อพิจารณาโครงสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมมันสำปะหลังของไทย พบว่า ในปี 2565 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังใช้วัตถุดิบที่มาจากผลผลิตในประเทศ 71.1% โดยมีการนำเข้า 18.6% ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน 99.1% ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมด การนำเข้าส่วนใหญ่เป็นมันเส้น 3.2 ล้านตัน[6/] และหัวมันสด 1.0 ล้านตัน (สัดส่วนรวมกัน 99.5% ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมด) **ที่เหลืออีก 10.3% เป็นสต็อกของปีก่อน** ทั้งนี้ 73.5% **ของปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังจะถูกใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก ส่วนที่เหลือจะถูกนำไปใช้ผลิตเพื่อบริโภคและใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ** (ภาพที่ 7)

4/ ไม่รวมการแปรรูปมันเส้น หรือธุรกิจอื่นๆ

5/ สตาร์ชดัดแปร (Modified Starch) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำแป้งสตาร์ชหรือแป้งมันสำปะหลังดิบมาเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางเคมีหรือทางฟิสิกส์ด้วยความร้อน เอนไซม์ หรือสารเคมี ชนิดต่างๆ เพื่อเพิ่มคุณสมบัติเฉพาะ เช่น ความหนืดที่คงตัวมากขึ้น ความคงตัวสูงต่ออุณหภูมิ สภาพความเป็นกรด และแรงเฉือน เป็นต้น เพื่อให้แป้งมีความเหมาะสมในการนำไปใช้กับอุตสาหกรรมต่างๆ

6/ เท่ากับหัวมันสดประมาณ 7.9 ล้านตันหัวมันสด

Figure 7: Thai Cassava Supply Chain (2022)

Note: [...] represents the share of cassava root used in production
* In 2022, Thailand imported 26.4 tonnes of sago from Taiwan
** Re-imports are not included

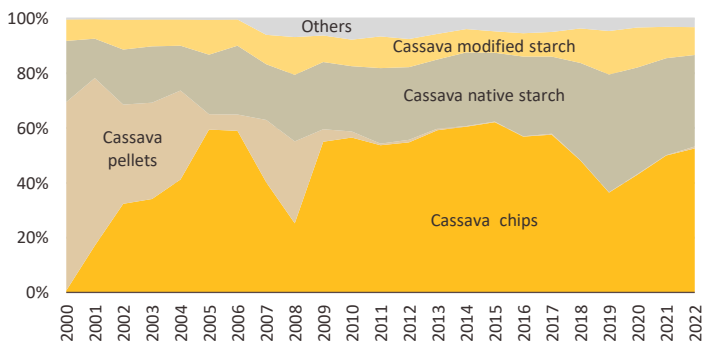
Source: Trade Map, MOC, OAE, Research Gate, PWC, AFSIS, Krungsri Research

7/ Producing 1 liter of ethanol requires 6.25 kilograms of fresh cassava.
8/ Producing 1 kilogram of cassava chip or pellets requires 2.42 kilograms of fresh cassava.
9/ Producing 1 kilogram of cassava starch requires 4.20 kilograms of fresh cassava.

จากความพร้อมด้านแหล่งผลิตวัตถุดิบมันสำปะหลังของไทย ทำให้ไทยเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีส่วนแบ่งในตลาดส่งออกมันเส้นที่ 71% แป้งมันสำปะหลังดิบ 59% และแป้งมันสำปะหลังดัดแปร 31% ขณะที่การส่งออกผลิตภัณฑ์มันอัดเม็ดมีปริมาณน้อยมาก ผลจากการที่สหภาพยุโรปซึ่งเคยนำเข้ามันอัดเม็ดเป็นหลัก และเคยเป็นตลาดส่งออกหลักของไทยมีนโยบายลดการนำเข้ามันอัดเม็ดและหันไปใช้ธัญพืชอื่นทดแทนตั้งแต่ปี 2548[10/] (ภาพที่ 8) ส่งผลให้มูลค่าส่งออกมันอัดเม็ดของไทยลดลงเป็นลำดับ โดยโครงสร้างตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยในปัจจุบันพึ่งพาตลาดภูมิภาคเอเชียเกือบทั้งหมด โดยเฉพาะจีน[11/]ซึ่งเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ด้วยสัดส่วน 76% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของไทย โดยตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยแต่ละประเภท มีดังนี้

- **มันเส้น** มีสัดส่วน 52.5% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของไทยในปี 2565 (ภาพที่ 8) โดยส่งออกไปจีนเกือบทั้งหมด (สัดส่วนสูงถึง 99.5% ของปริมาณส่งออกมันเส้นทั้งหมดของไทยในปี 2565) เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ เอทานอล อาหารสัตว์[12/] และกรดมะนาว จากโครงสร้างตลาดส่งออกที่พึ่งพาจีนเป็นหลักทำให้ไทยมีอำนาจต่อรองต่ำและมีความเสี่ยงด้านตลาดสูงหากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการนำเข้าของจีน ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2561-2563 จีนลดการนำเข้ามันเส้นโดยหันไปใช้ข้าวโพดในประเทศ ทำให้การส่งออกของไทยได้รับผลกระทบอย่างมาก
- **แป้งมันสำปะหลังดิบ** มีสัดส่วน 33.5% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของไทย ตลาดส่งออกหลักคือ จีน (สัดส่วน 61% ของปริมาณส่งออกแป้งมันสำปะหลังดิบของไทย) รองลงมาเป็นอินโดนีเซีย (8%) ไต้หวัน (8%) มาเลเซีย (6%) และฟิลิปปินส์ (4%) ทั้งนี้ความต้องการขึ้นอยู่กับทิศทางอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร กระดาษ เครื่องดื่ม และสิ่งทอ
- **แป้งมันสำปะหลังดัดแปร** มีสัดส่วน 10.2% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของไทย ความต้องการบริโภคในตลาดโลกขยายตัวค่อนข้างดีตามทิศทางของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ อาหาร ยา และเครื่องสำอาง จึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ คือ ญี่ปุ่น (สัดส่วน 28% ของปริมาณส่งออกแป้งมันสำปะหลังดัดแปรของไทยในปี 2565) ตามด้วยจีน (23%) อินโดนีเซีย (9%) และเกาหลีใต้ (9%)

Figure 8: Thai Exports of Cassava Products (Share by Volume)

Note: 'Others' includes cassava root, sago (made from tapioca) and cassava pulp
Source: Ministry of Commerce (MOC), Krungsri Research

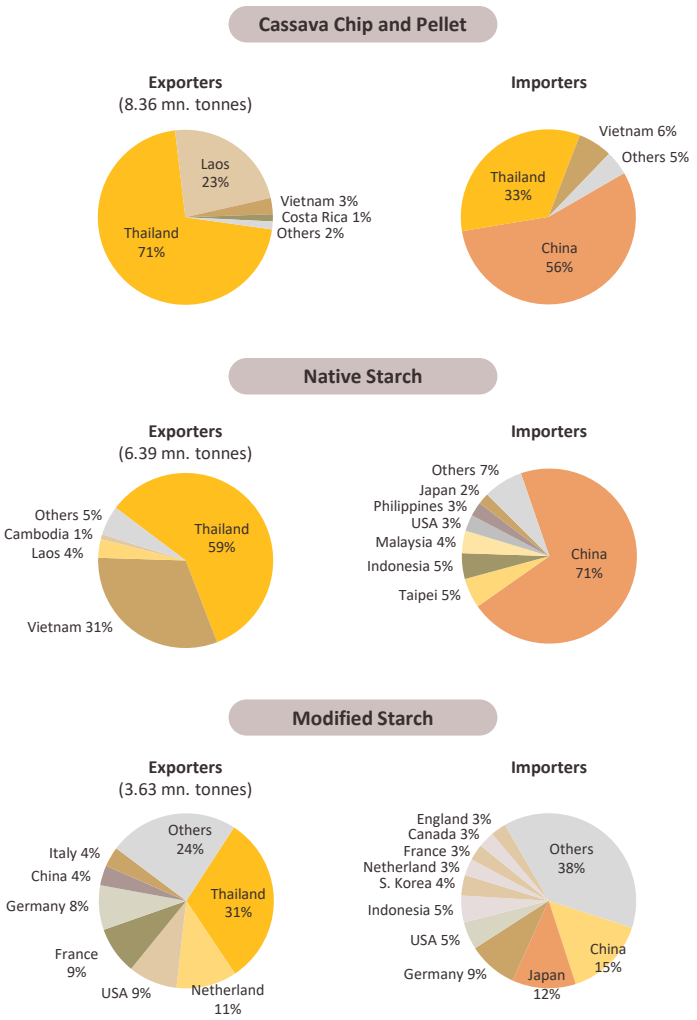
10/ ผลจากการปฏิรูปนโยบายการเกษตรร่วม (The Common Agricultural Policy Reform หรือ CAP Reform) ของสหภาพยุโรปในปี 2548 ทำให้สหภาพยุโรปเน้นการขยายพื้นที่เพาะปลูกธัญพืชเพื่อใช้ทดแทนการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ประกอบกับธัญพืชที่สหภาพยุโรปใช้ทดแทนมีราคาต่ำ ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจปศุสัตว์ในสหภาพยุโรปเปลี่ยนสูตรอาหารสัตว์จากที่เคยใช้มันอัดเม็ดหันมาใช้ธัญพืชอื่นๆทดแทนโดยเฉพาะมันฝรั่ง ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการมันอัดเม็ดของไทยเปลี่ยนมาผลิตมันเส้นเพื่อการส่งออกมากขึ้น

11/ จีนเน้นนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ อาหาร พลังงาน เอทานอล และอาหารสัตว์ เนื่องจากผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอ เกษตรกรจีนไม่นิยมปลูก (ต้นทุนสูง แรงจูงใจต่ำ ไม่สามารถใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน) ขณะที่การนำเข้าได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี China - ASEAN Free Trade Area (แต่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) อัตรา 9% สำหรับหัวมันดิบและมันเส้น และอัตรา 13% สำหรับแป้งสตาร์ช) ทำให้จีนเน้นนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก (ที่มา : ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน)

12/ การผลิตอาหารเลี้ยงสัตว์จะใช้มันเส้นผสมกับกากถั่วเหลืองในสัดส่วน 87:13 เพื่อให้คุณค่าทางสารอาหารเทียบเท่ากับข้าวโพด

- **มันอัดเม็ด** มีสัดส่วนเพียง 0.7% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของไทย (เพิ่มขึ้นจาก 0.2%) ผลจากสหภาพยุโรปมีนโยบายลดการนำเข้ามันอัดเม็ดจากไทยตั้งแต่ปี 2548 ประกอบกับราคามันอัดเม็ดของไทยไม่สามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์จากธัญพืชทดแทนอย่างอื่น (เช่น ข้าวโพด ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์) โดยประเทศเนเธอร์แลนด์เป็นตลาดส่งออกหลักมีสัดส่วนกว่า 56% ของปริมาณส่งออกมันอัดเม็ดของไทย รองมาเป็นจีน (34%) และญี่ปุ่น (6%)
- **ผลิตภัณฑ์แปรรูปประเภทอื่น ๆ** มีสัดส่วน 3.1% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของไทย ประกอบด้วย หัวมันสำปะหลัง สาคูที่ทำจากแป้งมันสำปะหลัง และกากมันสำปะหลัง ตลาดส่งออกสำคัญ คือ เกาหลีใต้ (สัดส่วน 48% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ของไทยในปี 2565) ตามด้วยนิวซีแลนด์ (24%) และจีน (20%)

Figure 9: Global Cassava Exports and Imports, by Type (2022)

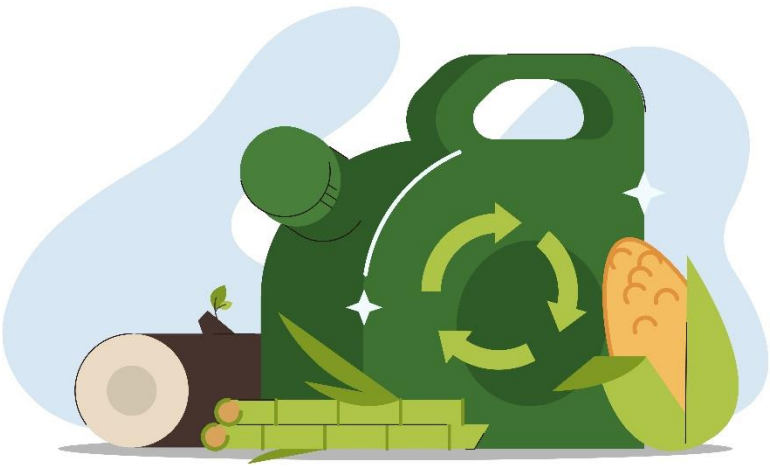
Source: Trade Map, Ministry of Commerce (MOC), Krungsri Research

สำหรับความต้องการใช้มันสำปะหลังภายในประเทศ นอกจากจะใช้เพื่อการบริโภคโดยตรงในครัวเรือนและเพื่อผลิตอาหารเลี้ยงสัตว์แล้ว ยังใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป เครื่องดื่ม ยา เครื่องสำอาง เคมีภัณฑ์ และแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการขนาดใหญ่หลายรายมีการพัฒนาต่อยอดทางธุรกิจโดยการผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลัง รวมถึงการผลิตไฟฟ้าชีวมวลจากกากมันสำปะหลังและของเสียจากโรงงานเพื่อใช้เองและจำหน่ายเชิงพาณิชย์ (ตารางที่ 1)

Table 1: Thai Ethanol Production

Ethanol Factory	Installed Capacity (liters/day)
Cassava Root (1)	**1,050,000**
1. Thai Ethanol Power PCL.	130,000
2. Taiping Ethanol Co., Ltd.	300,000
3. E85 Co., Ltd.	500,000
4. Fakwantip Co., Ltd.	120,000
Cassava Chips (2)	**690,000**
1. Sapthip Green Energy Co., Ltd.	200,000
2. P.S.C Starch Products PCL.	150,000
3. Up Ventures Co., Ltd.	340,000
Cassava Root and Chips (3)	**550,000**
1. Ubon Bio Ethanol PCL.	400,000
2. BBGI Bioethanol (Chachoengsao) Co., Ltd.	150,000
Cassava Chips and Molasses (4)	**1,075,000**
1. Rajburi Ethanol Co., Ltd.	150,000
2. E.S. Power Co., Ltd.	150,000
3. Thai Alcohol PCL.	200,000
4. Thai Agro Energy PCL. (Danchang)	350,000
5. Impress Ethanol Co., Ltd.*	200,000
6. Pornvilai International Group Trading Co., Ltd.	25,000
Total (1)+(2)+(3)+(4)	**3,365,000**
Number 12 Ethanol Factory (Molasses + Cane Juice) (5)	3,540,000
Total (1)+(2)+(3)+(4)+(5)	**6,905,000**

Note: *The producer can use 3 different types of raw material (cassava root and chips, and molasses).
Source: Department of Alternative Energy Development and Efficiency (DEDE)

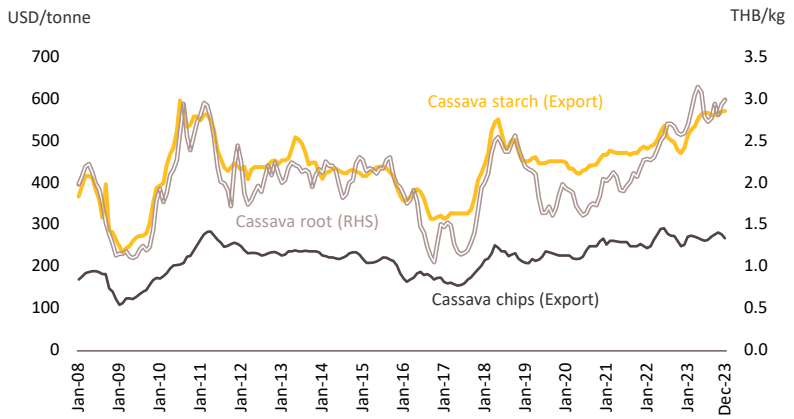

สถานการณ์ที่ผ่านมา

ปี 2566 อุตสาหกรรมมันสำปะหลังมีทิศทางหดตัวต่อเนื่อง โดยผลผลิตมันสำปะหลังปรับลดลงจากผลกระทบของอุทกภัย และภัยแล้ง ทำให้ภาคอุตสาหกรรมขาดแคลนวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิต ภาวะอุปทานที่ตึงตัวกดดันปริมาณส่งออกให้ลดลง แม้อุปสงค์ยังคงสูงจากอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ทยอยฟื้นตัว รวมถึงความต้องการสต็อกเพื่อความมั่นคงทางอาหารและพลังงานหนุนราคามันสำปะหลังให้มีทิศทางสูงต่อเนื่อง

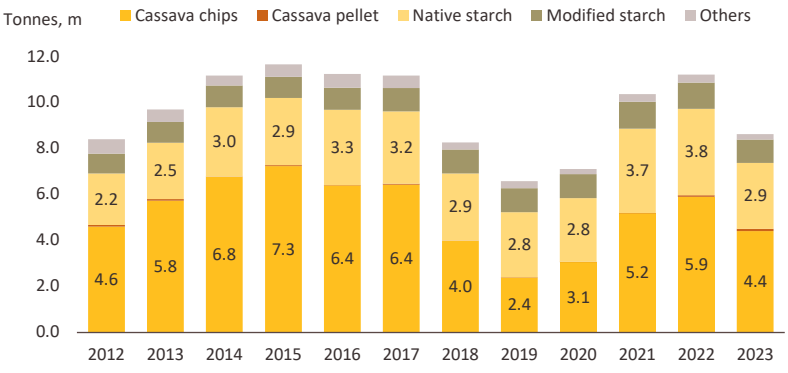
- **ผลผลิตมันสำปะหลังมีทิศทางลดลง** โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดว่าปริมาณผลผลิตในปี 2566 จะอยู่ที่ 30.7 ล้านตัน ลดลง -9.8% เทียบกับพื้นที่เก็บเกี่ยว (Harvested Area) โดยรวมอยู่ที่ 9.4 ล้านไร่ ลดลง -5.8% ทำให้ผลผลิตต่อไร่ (Yield) มีทิศทางลดลงเหลือ 3,287 กิโลกรัมต่อไร่ (-4.3%) ผลกระทบจาก (1) อุทกภัยในช่วงเดือนกันยายน 2565 จากอิทธิพลของพายุโนรู ทำให้พื้นที่เพาะปลูกบางส่วนและผลผลิตที่รอการเก็บเกี่ยวในช่วงต้นปี 2566 ได้รับความเสียหาย (2) ภาวะฝนทิ้งช่วงและฝนตกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ในช่วงไตรมาส 2 ปี 2566 ทำให้มันสำปะหลังที่ปลูกในช่วงปลายปี 2565 เสียหายหรือยืนต้นตาย (3) การแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังและแมลงศัตรูพืช และ (4) การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกจากการขาดแคลนท่อนพันธุ์ แม้ว่าเกษตรกรจะได้รับแรงจูงใจจากการปรับขึ้นของราคาตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังปี 2563 เป็นต้นมา (ภาพที่ 10) จากผลกระทบของปัจจัยข้างต้นส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยวได้รับความเสียหายค่อนข้างมาก (ภาพที่ 4)

Figure 10: Thai Cassava Prices

Source: Office of Agricultural Economics (OAE), Tapiocathai

Figure 11: Thai Cassava Exports

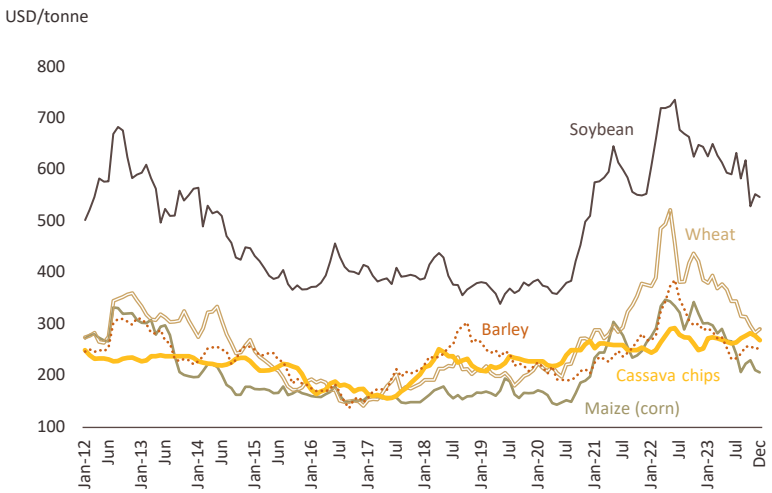
Source: Ministry of Commerce (MOC), Krungsri Research

- **ปริมาณส่งออกในปี 2566 หดตัว -23.0% อยู่ที่ 8.7 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 3.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัว -16.4%** (หลังจากที่ขยายตัว 8.2% และ 12.7% ในเชิงปริมาณและมูลค่าตามลำดับในปี 2565) โดยมีปัจจัยหลักมาจากข้อจำกัดด้านอุปทานที่เป็นผลกระทบของความแปรปรวนด้านภูมิอากาศ ทั้งจากอุทกภัย ฝนทิ้งช่วง และภัยแล้งที่เกิดขึ้นในรอบปี ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ (Supply Shortage) โดยอุตสาหกรรมกลางน้ำอย่างโรงงานแป้งมันสำปะหลังต้องลดกำลังการผลิตลงเหลือเพียง 45% จาก 54% ในปี 2565 แม้ว่าความต้องการของตลาดยังคงขยายตัวโดยมีแรงหนุนจาก (1) ความต้องการที่เพิ่มขึ้นในตลาดจีนเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ แอลกอฮอล์ทางการแพทย์ อาหาร เคมีภัณฑ์ และอาหารสัตว์ หลังจีนเริ่มเปิดประเทศตามการผ่อนคลายมาตรการ Zero COVID โดยจีนหันไปนำเข้าจากประเทศอื่นเพิ่มขึ้น อาทิ อินโดนีเซีย ลาว เนื่องจากปริมาณนำเข้ามันสำปะหลังจากไทยไม่เพียงพอต่อความต้องการ และ (2) ความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารและพลังงานจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เพิ่มขึ้นจนเป็นอุปสรรคต่อภาคขนส่งและโลจิสติกส์ ส่งผลให้แนวโน้มราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังปรับสูงขึ้นในทุกผลิตภัณฑ์ โดยสถานการณ์ตลาดส่งออกรายผลิตภัณฑ์ เป็นดังนี้

  - **แป้งมันสำปะหลังดิบ: ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 2.87 ล้านตัน หดตัว -23.7% คิดเป็นมูลค่า 1.52 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัว -17.2%** เนื่องจาก (1) ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ และ (2) ราคาแป้งธัญพืชอื่นๆ ที่เป็นสินค้าทดแทนมันสำปะหลังมีทิศทางปรับตัวลดลงตามราคาวัตถุดิบ อาทิ ราคาข้าวบาร์เล่ย์ (-19.3%) ข้าวโพด (-20.8%) และข้าวสาลี (-20.8%) ที่มีอุปทานสู่ตลาดโลกเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 12) ขณะที่ราคามันสำปะหลังมีทิศทางเพิ่มขึ้นที่ 1.5% ทำให้ปริมาณการส่งออกแป้งมันสำปะหลังดิบไปยังผู้นำเข้าหลัก อาทิ จีน ไต้หวัน มาเลเซีย และสหรัฐฯ ปรับลดลง แม้ว่าจะมีความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม กระดาษ กาว สิ่งทอ และไม้อัด เป็นต้น ปัจจัยดังกล่าวหนุนให้ราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลังดิบของไทยมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น 8.4% อยู่ที่ 530 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน

  - **มันเส้น: ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 4.38 ล้านตัน หดตัว -25.6% คิดเป็นมูลค่า 1.13 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัว -25.0%** ปัจจัยหลักมาจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ (Supply Shortage) แม้ว่าจะมีแรงหนุนจาก (1) ความต้องการใช้มันเส้นผลิตเป็นแอลกอฮอล์ เอทานอล และอาหารสัตว์ในจีนเพิ่มขึ้น และ (2) ความต้องการใช้ทดแทนราคาธัญพืชอื่นที่ขาดแคลนหรือมีราคาสูงจากปัญหาความขัดแย้งภูมิรัฐศาสตร์ ส่งผลให้ราคาส่งออกมันเส้นคาดเพิ่มขึ้น 0.9% อยู่ที่ 259 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน

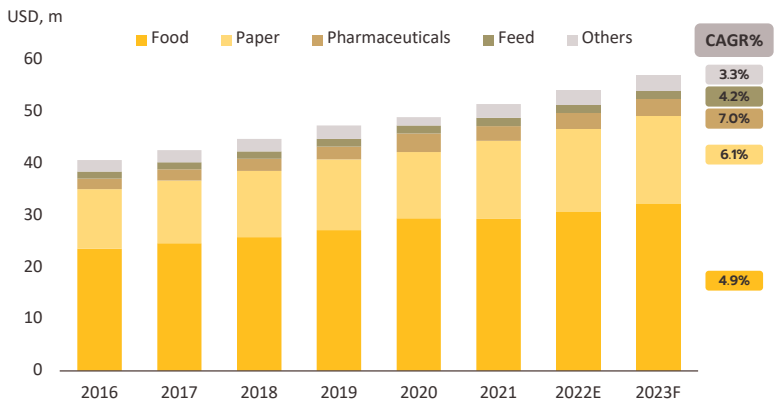
Figure 12: Global Animal Feed Prices

Source: World Bank, Thaifeedmill, Krungsri Research

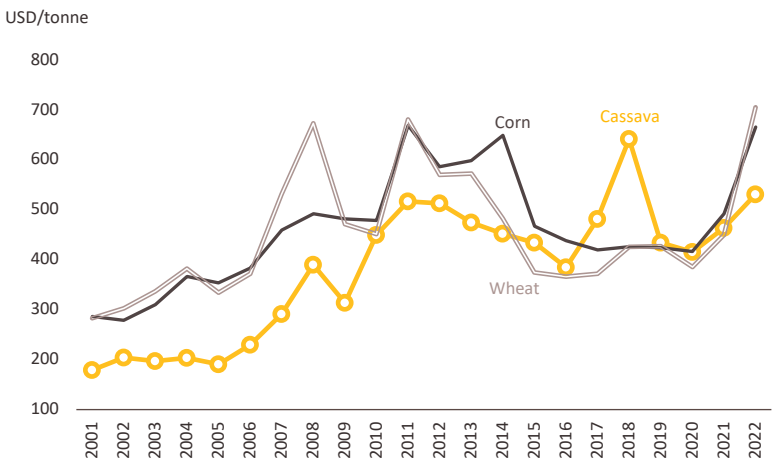
- **แป้งมันสำปะหลังดัดแปร: ปริมาณส่งออกอยู่ที่** 1.02 **ล้านตัน หดตัว** -10.2% **คิดเป็นมูลค่า** 0.93 **พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัว** -2.6% โดยเฉพาะการหดตัวในตลาดหลัก อาทิ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินโดนีเซียและสหรัฐฯ แม้ว่าความต้องการแป้ง (Starch) ของโลกเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร สารให้ความหวาน กระดาษ ยาและเครื่องสำอาง ยังมีทิศทางเติบโต (ภาพที่ 13) สะท้อนจากแนวโน้มระดับราคาของแป้งมันสำปะหลังดัดแปรรวมทั้งราคาของแป้ง (Starch) จากธัญพืชอื่นๆ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง (ภาพที่ 14) โดยคาดว่าราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลังดัดแปรจะยังขยายตัว 8.5% เฉลี่ยที่ 909 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน
- **มันอัดเม็ด: ปริมาณส่งออกอยู่ที่** 9.48 **หมื่นตัน ขยายตัว** 22.1% **คิดเป็นมูลค่า** 27.4 **ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว** 23.8% อานิสงส์จากตลาดจีนที่ต้องการนำเข้าเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากขึ้นโดยเฉพาะอาหารสัตว์และพลังงาน ส่วนหนึ่งเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบทดแทนมันเส้นซึ่งกำลังขาดแคลน ดันให้ราคาส่งออกมันอัดเม็ดมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้น 1.4% เฉลี่ยที่ 289 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน

Figure 13: Revenue from Industrial Users of Starch, by Market

Note: CAGR growth 2021-2023
Source: Mordor Intelligence Analysis

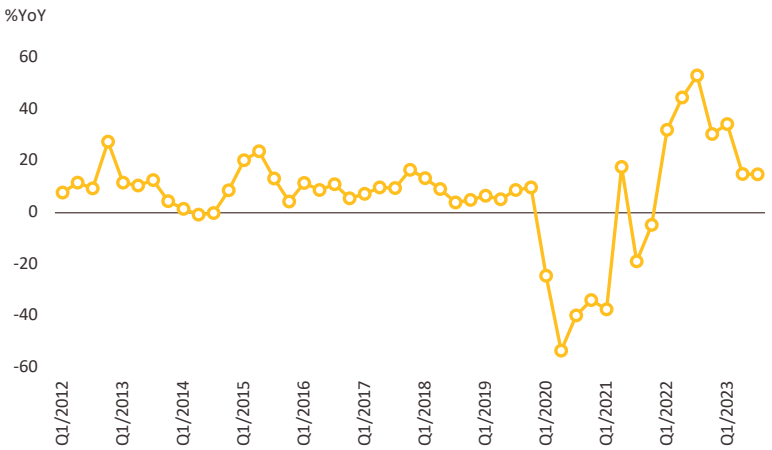
Figure 14: Global Cereal Starch Prices

Source: Trade Map, Krungsri Research

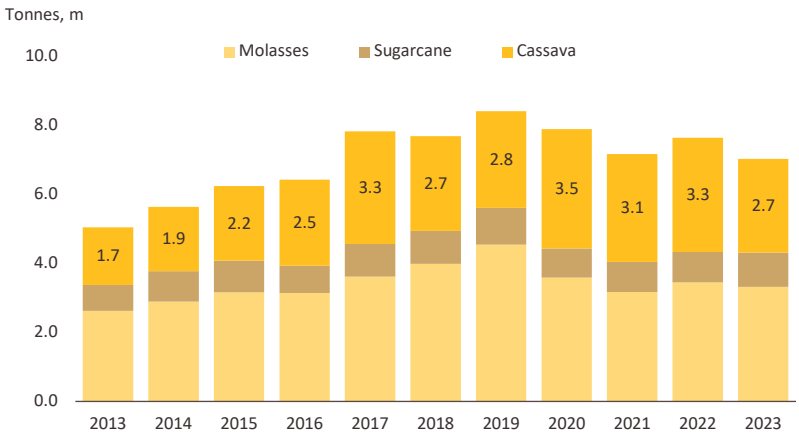
- **ความต้องการในประเทศมีทิศทางปรับเพิ่มขึ้น** ตามการเติบโตของอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร ทั้งนี้ คาดว่าความต้องการใช้หัวมันสดปี 2566 จะอยู่ที่ 13.1-13.2 ล้านตัน ขยายตัวประมาณ 3.0-4.0% (เทียบกับที่ขยายตัว 5.5% ในปี 2565) แบ่งเป็น (1) การใช้ในภาคครัวเรือนและอุตสาหกรรมต่อเนื่องอยู่ที่ 10.4-10.5 ล้านตันหัวมันสด เพิ่มขึ้น 10.5-11.5% แรงหนุนจากการกลับมาดำเนินธุรกิจปกติโดยเฉพาะร้านอาหาร การบริโภคที่กระเตื้องขึ้นจากการเข้ามาของนักท่องเที่ยว (ภาพที่ 15) และ
(2) การใช้ในภาคพลังงานที่ 2.7 ล้านตันหัวมันสด หดตัว -17.9% (ภาพที่ 16) จากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ (Supply Shortage) และการบริโภคน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่ลดลงซึ่งเป็นผลสืบเนื่องหลังจากที่กองทุนน้ำมันได้ทยอยลดการอุดหนุนราคา E85 ในรอบปี 2565 ทำให้ผู้ผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลังชะลอกำลังการผลิตในปี 2566

Figure 15: Growth in Contribution of for Thai Hotels and Restaurants to GDP

Source: Office of the National Economic and Social Development Council (NESDC), Krungsri Research
Note: GDP is calculated in terms of real GDP with chain volume measures (CVM).

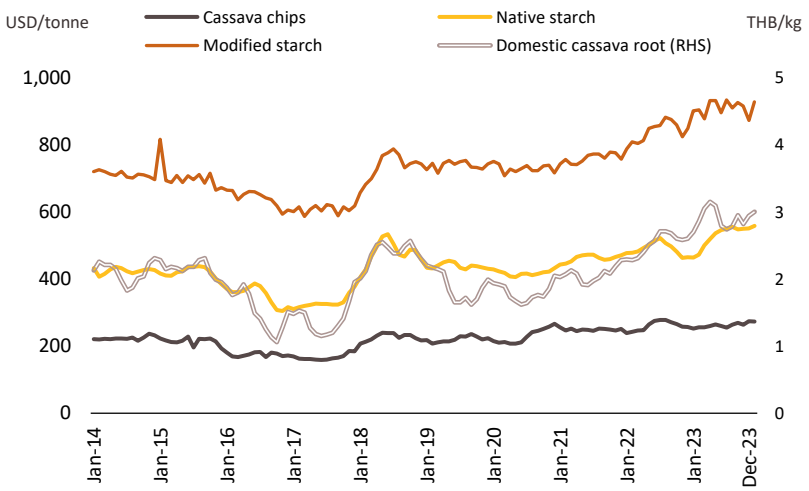
Figure 16: Inputs into Thai Ethanol Production

Source: Department of Alternative Energy Development and Efficiency (DEDE), Krungsri Research

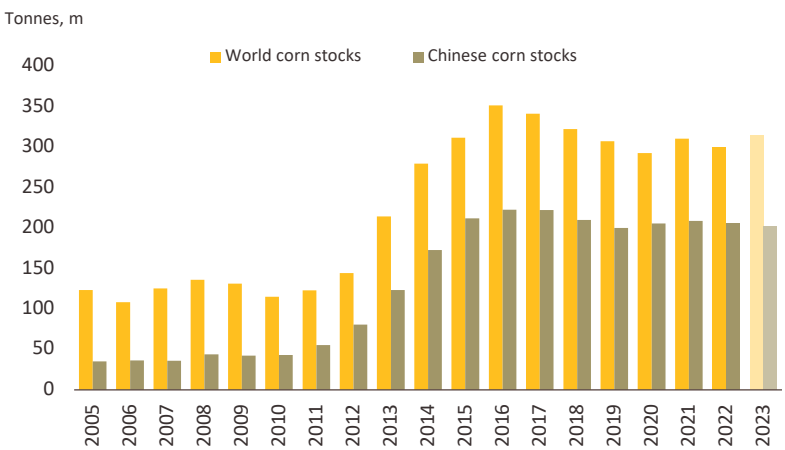
- **ราคาหัวมันสดในประเทศปี 2566 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 2.91 บาท/กก. เพิ่มขึ้น 15.2%** (เทียบกับที่ขยายตัว 22.0% ในปี 2565) (ภาพที่ 17) ตามความต้องการทั้งจากในประเทศที่เพิ่มขึ้นเพื่อนำไปผลิตแอลกอฮอล์ เอทานอล พลังงาน รวมถึงการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และจากตลาดต่างประเทศโดยเฉพาะจีนที่ต้องการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบผลิตอาหาร แอลกอฮอล์ เอทานอล และอาหารสัตว์ ทดแทนสต็อกข้าวโพดที่ลดลง (ภาพที่ 18) หลังจากปริมาณข้าวโพดของจีนไม่เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศรวมถึงผลจากความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารและความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังยืดเยื้อ

Figure 17: Cassava Prices

Source: Tapiocathai, Krungsri Research

Figure 18: Global and Chinese Corn Stocks

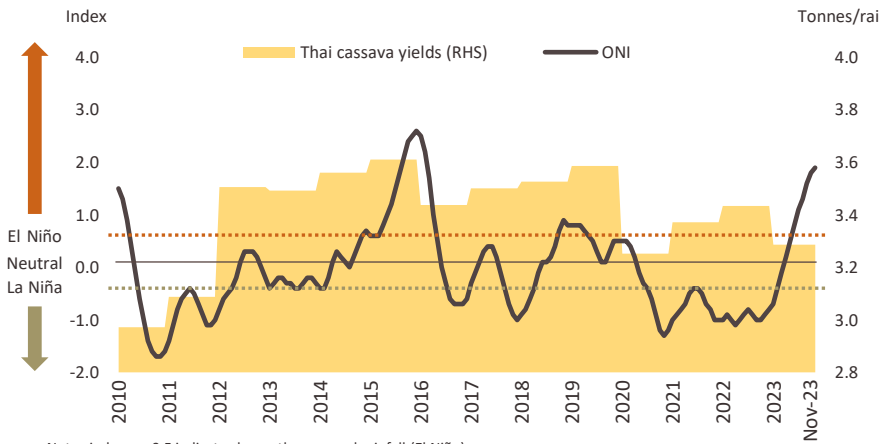
Source: United States Department of Agriculture (USDA), Krungsri Research

แนวโน้มอุตสาหกรรม

ผลผลิต: ในปี 2567-2569 ปริมาณมันสำปะหลังของไทยโดยรวมคาดว่ามีแนวโน้มหดตัว -0.5% ถึง -3.5% **ต่อปี (ต่อเนื่องจากคาดการณ์หดตัว** -9.8% **ในปี** 2566) โดย

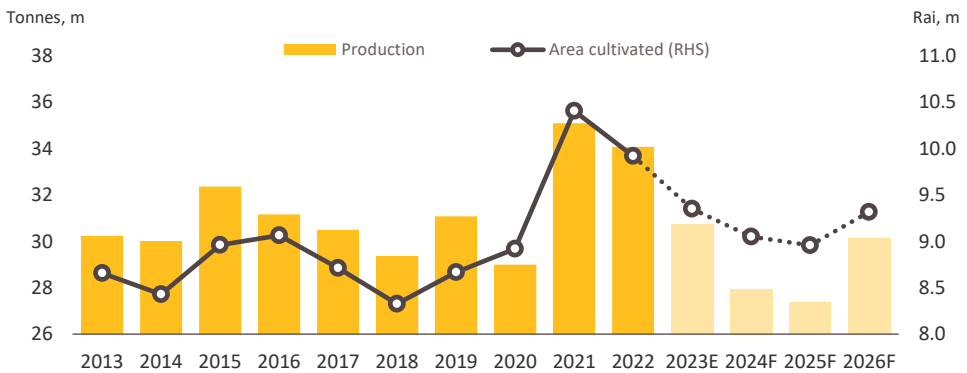
- **ช่วงปี** 2567-2568 **คาดว่าผลผลิตมันสำปะหลังจะอยู่ที่** 27.4-27.9 **ล้านตันหัวมันสด หดตัวเฉลี่ย** -5.0% **ถึง** -6.0% **ต่อปี** ผลจากประเทศไทยเผชิญสภาพอากาศแห้งแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (ภาพที่ 19) ซึ่งคาดว่าจะทวีความรุนแรงมากขึ้นโดยส่งผลต่อเนื่องราว 1-2 ปี (2567-2568) ประกอบกับการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง และการขาดแคลนท่อนพันธุ์เพาะปลูก ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตมีทิศทางหดตัว อย่างไรก็ตาม อุปทานมันสำปะหลังยังมีแรงหนุน อาทิ (1) ราคาที่คาดว่าจะอยู่ในเกณฑ์ดีจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก (2) ปริมาณน้ำในเขื่อนที่ยังเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกในเขตพื้นที่ใกล้ระบบชลประทาน และ (3) แนวโน้มความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่จะขยายตัวตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ประกอบกับความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่มีมากขึ้น ทำให้หลายประเทศมีอุปสงค์เพื่อความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) เพิ่มขึ้น
- **ปี** 2569 **อุปทานมันสำปะหลังมีแนวโน้มกลับมาขยายตัว** แรงหนุนจาก (1) ผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่คาดว่าจะเริ่มคลายตัวลงหลังพ้นจุดสูงสุด (Peak Impacts) และการเปรียบเทียบกับฐานต่ำในช่วง 2 ปีก่อนหน้า (2) ราคาโดยรวมที่ยังคงจูงใจให้เกษตรกรเพาะปลูก และ (3) การขยายพื้นที่เพาะปลูกประกอบกับผลผลิตต่อไร่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยคาดว่าผลผลิตมันสำปะหลังสดจะกลับมาเฉลี่ยอยู่ที่ 29.5-30.5 ล้านตันหัวมันสด ขยายตัวในอัตรา 7.5%-11.5% (ภาพที่ 20)

Figure 19: Oceanic Niño Index and Thailand Cassava Yields

Note: index > +0.5 indicates lower than normal rainfall (El Niño);
index < -0.5 indicates greater than normal rainfall (La Niña)
Source: Office of Agricultural Economics (OAE), National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) and Krungsri Research

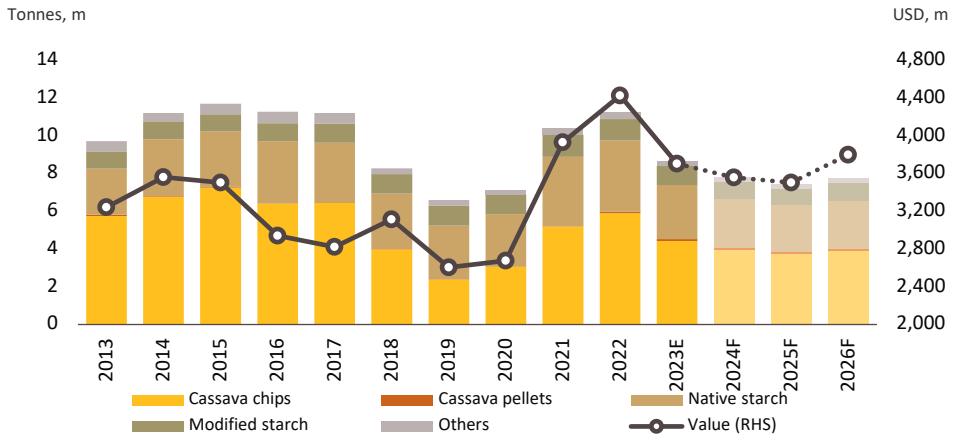
Figure 20: Thai Cassava Production Forecast

Source: Office of Agricultural Economics (OAE), and Krungsri Research

ตลาดส่งออก: คาดว่าปริมาณส่งออกโดยรวมจะหดตัวเฉลี่ย -3.0% ถึง -5.0% ต่อปี (ต่อเนื่องจากคาดการณ์หดตัว -23.0% ในปี 2566) โดยคาดว่าจะยังคงหดตัวในปี 2567-2568 ผลจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบภายในประเทศ (Supply Shortage) ทำให้ผลผลิตสินค้าขั้นปลายไม่เพียงพอที่จะใช้ส่งมอบให้กับประเทศคู่ค้า ประกอบกับโรคระบาด และการขาดแคลนท่อนพันธุ์ที่อาจทำให้เกษตรกรไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน ซ้ำเติมปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าปริมาณส่งออกจะกลับมาแข่งขึ้นในปี 2569 เมื่อปรากฏการณ์เอลนีโญผ่อนคลายลง ประกอบกับแรงหนุนจากความต้องการของประเทศคู่ค้าที่มีอยู่สูง โดยเฉพาะจีนที่มีความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ ยา เครื่องสำอาง อาหาร กระดาษ สารให้ความหวาน และสิ่งทอ สะท้อนจากระดับราคาส่งออกในช่วงที่ผ่านมายังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยรายละเอียดของแต่ละผลิตภัณฑ์ (ภาพที่ 21) มีดังนี้

Figure 21: Exports of Thai Cassava Products

Source: Ministry of Commerce (MOC), and Krungsri Research

- **แป้งมันสำปะหลังดิบ: คาดปริมาณส่งออกอยู่ที่ 2.4-2.6 ล้านตัน หดตัวเฉลี่ย -3.5% ถึง -5.5% ต่อปี** แม้จะมีแรงหนุนจากอุตสาหกรรมต่อเนื่องในตลาดจีนที่ทยอยฟื้นตัว แต่จากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบภายในประเทศ (Supply Shortage) ทำให้การส่งออกยังมีทิศทางลดลง นอกจากนี้ตลาดแป้งมันสำปะหลังดิบยังเผชิญปัจจัยท้าทายจาก (1) การแข่งขันด้านราคาจากแป้งธัญพืชอื่นโดยเฉพาะแป้งข้าวโพด (2) จีนสามารถใช้ผลผลิตข้าวโพดในประเทศเพื่อทดแทนหรือสลับกับการใช้มันสำปะหลังมากขึ้น และ (3) การนำเข้าของจีนจากประเทศเพื่อนบ้าน[13/] กลุ่ม CLMV ซึ่งจีนได้เข้าไปลงทุนในพื้นที่เพาะปลูกและโรงงานแปรรูปมันสำปะหลังขั้นต้น

- **มันเส้น: คาดปริมาณส่งออกจะอยู่ที่ 3.8-4.0 ล้านตัน หดตัวเฉลี่ย -3.0% ถึง -5.0% ต่อปี** จากการขาดแคลนวัตถุดิบส่งผลให้ปริมาณการส่งออกไปยังตลาดจีนหดตัว แม้ว่าจะมีแรงหนุนในตลาดจีนจาก (1) การเปิดประเทศจากการผ่อนคลายมาตรการ COVID (2) การผลิตเอทานอลเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างและพลังงานตามการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และ (3) การผลิตเป็นอาหารสัตว์หลังสถานการณ์โรคระบาดในสุกรทยอยปรับดีขึ้น

- **แป้งมันสำปะหลังดัดแปร: คาดปริมาณส่งออกจะอยู่ในระดับ 0.89-0.95 ล้านตัน หดตัวเฉลี่ย -2.5% ถึง -4.5% ต่อปี** ผลจากปัญหาขาดแคลนอุปทานสินค้าที่ใช้ส่งมอบให้กับประเทศคู่ค้าในปี 2567-2568 อย่างไรก็ตาม แนวโน้มตลาดยังคงมีความต้องการสูงจากอุตสาหกรรมปลายน้ำ อาทิ ยา เครื่องสำอาง อาหาร กระดาษ สารให้ความหวาน และสิ่งทอ โดย Mordor Intelligence คาดว่ามูลค่าตลาดอนุพันธ์ของแป้งดัดแปร (Starch Derivatives) และสารให้ความหวานทั่วโลกจะเติบโตเฉลี่ย (CAGR Growth : 2023-2026) ราว 5.4% ต่อปี[14/]

- **มันสำปะหลังอัดเม็ด: คาดปริมาณส่งออกจะอยู่ในระดับ 7.0-8.0 หมื่นตัน หดตัวเฉลี่ย -6.5% ถึง -10.5% ต่อปี** จากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ แม้ตลาดจะยังคงมีความต้องการสูง ได้แก่ จีน เนเธอร์แลนด์ และญี่ปุ่น ซึ่งนิยมนำไปใช้ในอุตสาหกรรมพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพและอาหารสัตว์ อย่างไรก็ตามการส่งออกมันอัดเม็ดยังมีทิศทางผันผวน โดยจะมีความต้องการสูงเฉพาะช่วงที่เกิดปัญหาขาดแคลนธัญพืชชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะช่วงปัญหาความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่มีหลายพื้นที่มากขึ้น

13/ จีนได้ลงทุนเพาะปลูกพืชและตั้งโรงงานแปรรูปขั้นต้นในหลายประเทศ อาทิ กัมพูชา (ปลูกยางพารา อคาเชีย มันสำปะหลัง และอ้อย) ลาว (ส่วนใหญ่ลงทุนในจังหวัดทางตอนเหนือของลาวซึ่งติดชายแดนจีน โดยปลูกยางพารา อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กล้วย มันสำปะหลัง และพืชไม้ลักและยูคาลิปตัส) เมียนมา (ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย ผลไม้ประเภทกล้วย และแตงโม) ที่มา: Chinese Agriculture in Southeast Asia: Investment, Aid and Trade in Cambodia, Laos and Myanmar

14/ มูลค่ารวมอุตสาหกรรมแป้งหลายประเภท อาทิ แป้งข้าวโพด แป้งข้าวสาลี แป้งมันสำปะหลัง แป้งมันฝรั่ง และแป้งอื่นๆ เป็นต้น ที่มา: Mordor Intelligence Analysis

ตลาดในประเทศ: ความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องเฉลี่ย 3.0-5.0% ต่อปี โดยมีแรงหนุนหลักมาจาก (1) อุตสาหกรรมอาหารที่คาดว่าจะใช้มันสำปะหลังเพิ่มขึ้น 3.0-4.0% ต่อปี ตามทิศทางเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง (2) อุตสาหกรรมการผลิตเอทานอลที่มีแนวโน้มจะใช้มันสำปะหลังเพิ่มขึ้น 5.0-6.0% ต่อปี เพื่อรองรับการผลิตน้ำมันแก๊ซโซฮอล์ E20 และ E85 ตามการขนส่งในภาคท่องเที่ยวและการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่จะขยายตัวต่อเนื่อง และ (3) อุตสาหกรรมเอทานอลมีแนวโน้มใช้มันสด มันเส้น และน้ำแป้งมันสำปะหลัง เป็นวัตถุดิบทดแทนอ้อยและกากน้ำตาลที่มีปริมาณผลผลิตลดลงหรือมีราคาเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากอ้อยมีแนวโน้มได้รับความเสียหายจากภัยแล้งมากกว่ามันสำปะหลัง

ราคาหัวมันสด: คาดว่าจะปรับขึ้นต่อเนื่องอยู่ที่ระดับเฉลี่ย 3.10-3.30 บาท/กก.ในปี 2567-2568 เนื่องจากปริมาณวัตถุดิบหัวมันสดไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมแปรรูปที่ต้องใช้ผลิตเพื่อส่งมอบให้แก่ประเทศคู่ค้า อย่างไรก็ตาม ในปี2569 คาดว่าปรากฏการณ์เอลนีโญคลี่คลายลง สภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกมากขึ้น หนุนให้ปริมาณผลผลิตหัวมันสดเพิ่มสูงขึ้นน่าจะส่งผลให้ระดับราคาทยอยปรับลดลงอยู่ในระดับ 2.8-3.0 บาท/กก.

ปัจจัยเสี่ยงของอุตสาหกรรมมันสำปะหลังที่อาจมีผลต่อผู้ประกอบการ อาทิ

- **การแย่งชิงวัตถุดิบ** จากปัญหาการขาดแคลนอุปทานมันสำปะหลังทำให้ผู้ประกอบการต้องแย่งชิงวัตถุดิบทั้งจากแหล่งในประเทศและการนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้ต้นทุนการแปรรูปเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งยังต้องเผชิญความเสี่ยงจากโรคระบาดที่อาจติดมาจากท่อนพันธุ์หรือผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมาเบื้องต้น
- **การแข่งขันยังมีแนวโน้มรุนแรงทั้งจากสินค้าทดแทน การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ รวมถึงรายเดิมที่ขยายกำลังการผลิต** โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมมันสำปะหลังในปี 2563-2566 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับเพียง 50.3% เมื่อเทียบกับปี 2559-2560 ที่กำลังการผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 57.7%
- **ผู้ประกอบการมีแนวโน้มปรับปรุงสายการผลิตไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น (อาทิ กลุ่ม Bio-plastic หรือ Renewable bio-polymer) หรือลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตในอุตสาหกรรมพลังงานสะอาด** (อาทิ โรงงานผลิตเอทานอล โรงงานไฟฟ้าชีวมวล) ซึ่งกำลังมีทิศทางเติบโตโดยการขยายการลงทุนให้ครอบคลุมห่วงโซ่การผลิตที่กว้างขึ้นจะช่วยขยายฐานรายได้และลดต้นทุนต่อหน่วยในการผลิตเพื่อรักษาความสามารถในการทำกำไร อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการอาจต้องเผชิญความเสี่ยงจากการแย่งชิงวัตถุดิบมากขึ้นตามความต้องการในอุตสาหกรรมต่างๆที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะช่วงที่ผลผลิตขาดแคลนจากผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญและการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs) ของประเทศคู่ค้าเช่น มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และ ธรรมาภิบาล (Environment, Social and Governance : ESG) มาตรการด้านปริมาณการใช้น้ำ (Water Footprint) และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Footprint) เป็นต้น
- **แนวโน้มการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าของภาครัฐ** (Electric Vehicles : EVs) ซึ่งมีเป้าหมายผลิตรถ ZEVs (Zero Emission Vehicles) ให้ได้อย่างน้อย 30% และ 50% ภายในปี พ.ศ. 2573 และ 2578 ตามลำดับ อาจทำให้ปริมาณยานยนต์ที่ใช้แก๊ซโซฮอล์มีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้การใช้เอทานอลลดลงตาม
- **ราคาพลังงานที่ปรับสูงขึ้น**จากความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ อาทิ สงครามรัสเซีย-ยูเครน และสงครามระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาสที่ยืดเยื้อ อาจส่งผลให้ต้นทุนในการเพาะปลูกเพิ่มสูงขึ้นและความต้องการใช้น้ำมันเบนซินโดยรวมเพื่อการขนส่งปรับลดลง

Box 1 โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมมันสำปะหลัง ปี 2566-2567

เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2566 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมมันสำปะหลัง เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านสภาพคล่องทางการเงิน เพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก และรักษาเสถียรภาพราคามันสำปะหลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ดังนี้

1) **โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลัง**: อนุมัติให้ ธ.ก.ส. จัดสรรสินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนแก่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในการพัฒนาการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง เป้าหมาย 3,000 ราย รายละไม่เกิน 2.3 แสนบาท วงเงินงบประมาณจัดสรรสินเชื่อ 690 ล้านบาท โดยใช้อัตราดอกเบี้ย MRR (รัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตรา 3% ต่อปี เกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยในอัตรา MRR-3% ต่อปี) วงเงินงบประมาณจ่ายชดเชยดอกเบี้ย 41.4 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการตั้งแต่ 7 พฤศจิกายน 2566 -31 ตุลาคม 2569
2) **โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร**: ธ.ก.ส. มีหน้าที่ในการจัดสรรสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน) ที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับมันสำปะหลัง สำหรับใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการรวบรวมหรือซื้อมันสำปะหลังสด มันเส้นจากเกษตรกรและ/หรือสถาบันเกษตรกรเพื่อไปจำหน่ายต่อ หรือแปรรูปเพื่อใช้ดูดซับปริมาณผลผลิตในช่วงล้นตลาด เป้าหมาย 0.2 ล้านตัน วงเงินงบประมาณจัดสรรสินเชื่อ 500 ล้านบาท โดยใช้อัตราดอกเบี้ย 4.85% ต่อปี (รัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตรา 3.85% ต่อปี สถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยในอัตรา 1% ต่อปี) วงเงินงบประมาณจ่ายชดเชยดอกเบี้ย 19.25 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2566 - 31 กรกฎาคม 2568
3) **โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกมันสำปะหลัง**: สนับสนุนสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการแปรรูปมันสำปะหลัง (ลานมัน/โรงแป้ง/โรงงานเอทานอล) ที่เข้าร่วมโครงการเก็บสต็อกในรูปแบบมันเส้น หรือแป้งมัน ระยะเวลา 60-120 วัน เป้าหมาย 6 ล้านตันหัวมันสด วงเงินงบประมาณ 300 ล้านบาท โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยแก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ในอัตรา 4% ต่อปี ตามระยะเวลาที่เก็บสต็อก และมีระยะเวลารับซื้อตั้งแต่ 1 มกราคม 2567 - 31 พฤษภาคม 2567 ระยะเวลาเก็บสต็อกตั้งแต่ 1 มกราคม 2567 - 30 พฤศจิกายน 2567 รวมระยะเวลาโครงการตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2566 - 31 ตุลาคม 2568
4) **โครงการยกระดับศักยภาพการแปรรูปมันสำปะหลัง (เครื่องสับมันสำปะหลัง)**: สนับสนุนเงินทุนให้แก่กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อจัดหาเครื่องสับมันปะหลังขนาดเล็ก และอุปกรณ์สำหรับตากมันเส้นให้เกษตรกรสามารถแปรรูปมันสำปะหลังได้ด้วยตนเอง โดยมีเป้าหมายเครื่องสับมันสำปะหลังขนาดเล็ก 650 เครื่อง เครื่องละไม่เกิน 15,000 บาท วงเงินงบประมาณ 10 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการตั้งแต่ 7 พฤศจิกายน 2566 - 30 กันยายน 2567

Box 2 แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) เกี่ยวกับการบริหารจัดการอุตสาหกรรมมันสำปะหลัง (ประกาศ 29 มิถุนายน 2566)

1) **มาตรการแจ้งการถือครองมันสำปะหลัง**: ผู้ประกอบการ หรือผู้มีกรรมสิทธิ์ หรือผู้ครอบครองมันสำปะหลังตั้งแต่ 15 ตันขึ้นไปต่อเดือน จะต้องแจ้งชื่อ ชนิด ราคาซื้อ ราคาจำหน่าย ปริมาณที่มีอยู่ การซื้อ การจำหน่าย การได้มา การใช้ และปริมาณคงเหลือ รวมถึงระบุสถานที่เก็บ และจัดทำบัญชีคุมสินค้า
2) **มาตรการควบคุมการขนย้าย**: ห้ามมิให้บุคคลใดขนย้ายมันสำปะหลังหรือมันเส้นที่มีปริมาณ 10 ตันขึ้นไปต่อครั้ง เข้าหรือออกจากพื้นที่ 16 จังหวัด 60 อำเภอที่กำหนด ยกเว้นจะได้รับอนุญาตจากประธาน กกร. ระดับจังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย
3) **การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการรับซื้อ และการแสดงราคารับซื้อหัวมันสำปะหลังสดตามเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้ง**: สำหรับผู้ประกอบการลานมัน โรงแป้ง หรือโรงงานเอทานอล หากพบว่ามันสำปะหลังที่รับซื้อมีเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งต่ำกว่าที่กำหนด ผู้ประกอบการสามารถปรับลดราคารับซื้อได้ไม่เกินกิโลกรัมละ 0.05 บาทต่อเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งที่ลดลงทุก 1% ในทางตรงกันข้าม หากเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งสูงกว่าที่กำหนด ผู้ประกอบการสามารถปรับเพิ่มราคารับซื้อได้ไม่น้อยกว่ากิโลกรัมละ 0.05 บาทต่อเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งที่เพิ่มขึ้นทุก 1%
4) **เพิ่มต้นพันธุ์และท่อนพันธุ์มันสำปะหลังในรายการสินค้าควบคุม**: เพื่อเป็นการป้องกัน และหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังไม่ให้กระจายไปพื้นที่อื่น การขนย้ายเข้ามาหรือออกจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคต้องอยู่ภายใต้มาตรการควบคุม โดยต้องระบุพื้นที่ที่ต้องขออนุญาตการขนย้ายหรือท้องที่ที่ต้องห้ามขนย้าย (ออกประกาศแล้ว 27 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยา แพร่ สุโขทัย กำแพงเพชร อุทัยธานี นครราชสีมา อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี ยโสธร สกลนคร ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด นครพนม จันทบุรี ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว ชัยนาท สิงห์บุรี กาญจนบุรี และราชบุรี

วิจัยกรุงศรี

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิชญชาติ

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

วนิชา ดิเรกอุดมศักดิ์

เศรษฐกรอาวุโส

จุไรลักษณ์ พลศรี

เศรษฐกรอาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

ทรรศิน กลิ่นถนอม

เศรษฐกร

กฤตพร ศิริใจชิงกุล

เศรษฐกร

ศุภสิน อิทธิพัทธ์วงศ์

เศรษฐกร

ทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ณธัญอร รัตนาธรรมวัฒน์

นักวิเคราะห์อาวุโส

นฤชยา สาตแฟง

นักวิเคราะห์

ปริญญา มิ่งสกุล

นักวิเคราะห์

ชณัฐฐา ธาระรส

นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

ธมณ เสริญสุขสกุล

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

วงศกร แก้วอุดทัง

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ธเนศ มหัทธนาลัย

นักวิเคราะห์อาวุโส (Digital)

พูลสุข นิลกิจศรานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี

นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)

นรินทร์ ตันไพบูลย์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)

เฑียร เทียมศักดิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Energy, Petrochemicals)

พุทธชาด ลุนคำ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction Contractors, Construction Materials, Hotels, Industrial Estate)

พัชรา กลิ่นชวนชื่น

นักวิเคราะห์อาวุโส (Real Estate)

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส (Agriculture)

ประพันธ์ ลีน้อย

นักวิเคราะห์ (ESG)

ศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล

นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances)

ศุภกร กรบุญไตรทศ

นักวิเคราะห์ (Agriculture, Food & Beverages)